

Kovácsvölgyi Sándor

1956–2011

1956. január 9-én született Nyíregyházán. Általános iskoláit a Nyíregyházi Tanárképző Főiskola Gyakorló Általános Iskolájában kezdte, majd Debrecenben fejezte be. 1970–74 között a debreceni Csokonai Vitéz Mihály Gimnáziumban tanult, ahol 1974-ben érettségizett. Mind a humán-, mind a reáltárgyakban kimagasló tanulmányi eredményeket ért el.

1974-től a Moszkvai Sz. Ordzsonyikidze Geológiai Kutató Egyetemen tanult, ahol 1979-ben geofizikus-bányamérnöki diplomát szerzett. A diplomamunkáját azonban már az Eötvös Loránd Geofizikai Intézetben, Király Ernő konzulens útmutatásai alapján készítette a Geoelektromos Rétegvizelési Eljárás alkalmazásával, amely lehetővé tette, hogy különböző helyeken mélyített fúrásokban feltárt szénrétegeket korreláljon. Eredményeit az ELGI későbbi karagandai munkái során hasznosíthatta.

1979 őszétől az ELGI tudományos segédmunkatársa lett, és az Érckutató Osztály középhegységi kutatásaiban vett részt, elsősorban gravitációs és földmágneses módszerekkel.

1981 februárjában behívták katonának, ahonnan 1982 augusztusában szerelhetett le.

1983 tavaszától 1986 teléig a Mongóliai Nemzetközi Expedíció (NFE) Magyar Csoportjában előbb geofizikus mérnök, majd magas színvonalú munkája és kiváló emberi tulajdonságai elismeréseként 1987-től a Magyar Csoport főmérnöke és a geofizikus csoport vezetője lett 1989 decemberéig. A csoport az 1:200 000-es méretarányú gravitációs felmérés és más térképező módszerek eredményeképp talált ércesedések részletező geofizikai felmérését végezte. Komoly eredményei voltak az öndör-cagáni ércelőfordulás részletező munkáinak tervezésében és eredményes végrehajtásában.

1989 decemberétől 2000 márciusáig az ELGI-ben végzett tevékenysége maradandó eredményeket hozott, mindennek előtt a gravitációs módszer területén. Mindennapi aktuális földtani kutatási feladatok elvégzése mellett az országos, egységes korszerű gravitációs adatbázis létrehozásán dolgozott. Előbb az ELGI lyukkártyán tárolt adatait vitte korszerűbb adatbázisba, majd kiegészítette a dunántúli sűrítő mérések adataival. Ezzel az ELGI-ben mért mintegy 272 000 állomás mérési adatait 1:25 000-es méretarányú térképlapok

szerint rögzítette, majd ritkított adatrendszerből elkészített egy országos 1:500 000-es méretarányú Bouguer-anomáliatérképet. Később mint az ELGI Gravitációs és Földmágneses Alaptérképek témafelelőse és a Gravitációs és Földmágneses

Értelmező Csoport vezetője nekilátott az olajipari gravitációs mérések országos adattárban való rögzítéséhez és az 1966-ban megjelent Haáz–Komáromy által készült 1:500 000-es földmágneses térkép adatainak digitális adatbázisban történő rögzítéséhez. Ezek után intenzíven kezdett foglalkozni a gravitációs és földmágneses anomáliák értelmezésével. Ehhez többek között megvizsgálta a mélyfúrások geofizikai szelvényeinek sűrűség adatait, és a szeizmikus és geoelektromos mélyszelvények, aljzatmélység adatait felhasználva – elsősorban a Békési-medencében és a Kisalföldön – kéregkivékonyodásokkal (köpenykiemelkedésekkel) magyarázta meg az évtizedek óta sok fejtörést okozó pozitív anomáliákat. Szerepe volt az osztrák–szlovák–magyar DANREG program egy-

séges gravitációs és földmágneses térképeinek értelmezésében, a közös román–magyar mágneses térkép létrehozásában és Kelet-Magyarország 1:500 000-es tellurikus térképének nyomdai kiadásában.

2000 márciusa óta dolgozott a MOL Nyrt. Kutatás–Termelés Divíziójánál. Ez gyökeres változást hozott szakmai pályafutásában, mivel addigi munkájától eltérően a geofizika egy másik módszerével kezdett foglalkozni. Szeizmikus értelmezőnek kellett magát „átképeznie”, miközben ő lett a MOL-ban az egyetlen igazi, nagy gyakorlattal rendelkező gravitációs és mágneses szakember, és egyedül vitte az ezzel járó feladatokat. Kezdetben hazai területeken szerzett tapasztalatokat, de orosz nyelvtudását kihasználva rövid időn belül a volt Szovjetunió utódállamaiban levő MOL-projekteken kezdett intenzíven dolgozni. Több jelentős szerkezet és termelő mező térképezése fűződik a nevéhez, munkájával igen nagy mértékben járult hozzá a kutatások sikeréhez. Szinte havonta utazott szakmai megbeszélésekre, új tenderekkel kapcsolatos adatszoba-látogatásokra, és ő látta el a külföldi kutatási területeken a gravitációs és mágneses mérések szakmai felügyeletét és értelmezését is. Hihetetlen munkabírással oldotta meg feladatait annak ellenére, hogy egészsége megkívánt volna némi lazítást.

Kovácsvölgyi Sándor
1956–2011

Szakmai pályafutása a geofizika széles spektrumát ölelte át. Ez nem mindenkinek adatik meg, főleg nem úgy, hogy mindegyiket kiemelkedően, példaértékűen magas szinten művelje. Olyan szakmai karriert futott be, amelyet sok fiatal geofizikus is mércének állíthat maga elé.

Nem feledkezhetünk meg kitűnő emberi kapcsolatairól sem. Az természetes, hogy szakmailag sohasem szakadt el korábbi kollégáitól. De az ELGI egy nyugdíjas munkatársa ma is meghatódva emlékszik vissza arra, hogy nyugdíjas búcsúztatója alkalmából Sándortól egy kedves ajándékot kapott. Segítőkészsége nem csak tudományos téren nyilván-

nult meg. Szinte kérés nélkül elvállalta például egy kollégája leánya által írt orosz nyelvű, nem geofizikai tárgyú szakdolgozat nyelvi lektorálását.

2011. szeptember 16-án egy Gelendszikben rendezett konferencián, a szállodában halt meg. Temetése 2011. október 12-én volt a Fiumei úti sírkert szóróparcellájában, ahol a rokonság és a kollégák népes csoportja búcsúzott tőle. Azóta a szóróparcellánál elhelyeztek egy márványtömböt a nevével.

Nemesi László

(Ifj. Kovácsvölgyi Sándor, Milánkovich András, Zsille Antal, Verő László írásbeli, Király Ernő, Kiss János, Szabó Zoltán szóbeli közlései, valamint az ELGI Humánpolitikai Osztályának és Könyvtárának adatai alapján)

Märle Róbert

1953 – 2011

Fiatalon, 58 évesen távozott el kedves régi kollégánk, Märle Róbert. A Fővárosi Fazekas Mihály Gyakorló Gimnáziumban matematika tagozaton érettségizett, majd az ELTE Természettudományi Karának matematikus szakán végzett 1977-ben, de már előzően az egyetemi kötelező nyári gyakorlatot is intézetünknel végezte a Szeizmikus Elméleti Osztályon Korvin Gábor vezetésével. A diploma átvétele után rögtön jelentkezett munkára az ELGI-ben. Egyedi stílusa, jó humora miatt hamar új szint hozott a Szeizmikus Elméleti Osztály életébe. Érdeklődési köre szerencsésen ötvözte a matematika–szeizmika–számítástechnika egyes területeit.

A MINSZK–32 majd az R–35 számítógépen programozói munkát végzett, de hamar komoly feladatokat bíztak rá: a szeizmikus hullámegyenletes migrációs programot kellett elkészítenie az akkori nagyszámítógépes feldolgozóprogramhoz. Az ELGI-ben töltött 11 év alatt ezen kívül számos egyéb fontos feladatot oldott meg, mint például az abszorpciós együttható elméletével és meghatározásával kapcsolatos vizsgálatok, a Petty Ray programrendszer ESP eljárásának installálása, 3 dimenziós hullámegyenlet migráció, rendszer- és tesztprogramok. Munkáját megbízhatóan, pontosan végezte. 1983-ban igazgatói dicséretben részesült. Fenti munkák kapcsán több szoftver-újítást adott be. Eredményeit a *Magyar Geofizikában* és a *Geofizikai Közlemények*ben publikálta.

Aktívan részt vett a KIM–KIT (Kiváló Ifjú Mérnök – Kiváló Ifjú Technikus) pályázatokon, itt is és a Magyar Geofizikusok Egyesületének „Ifjú Geofizikus” ankétján díjakat nyert.

Új kihívásokra várva 1989-ben a Központi Statisztikai Hivatalhoz, 1993-ban a Graphisoft-hoz szegődött. Tíz év után más, különböző megbízók részére végzett programozói munkát.

Robi kedvenc időtöltése a sakkozás volt, még egy-két bajnoki pontot is szerzett a BEAC-ban. Az ELGI-ben sakk-

edzésre is járt. Mindemellett az ELGI-ben részt vett egy 1980-ban rendezett II. világháborús vetélkedőn.

Másik hobija a komolyzene volt, a rádiós „Ki nyer ma” vetélkedőt minden délben közösen hallgattuk, és ő, ha tehet, játszott is. Így történt ez az Intézet 100 éves fennállása alkalmából nálunk rendezett vetélkedőn is, ahol Robi vihette el a főnyereményként nyert lemezeket.

Sokszínűségét jellemzi, hogy felnőtt fejjel megtanult furulyán játszani, és volt évfolyamtársaival egyik kedvenc időtöltésük a közös zenélés lett.

Robi jó családapa volt, felelősséget érzett és vállalt családjáért, mindent megtett azért, hogy négy gyermeke számára biztosítsa a megfelelő körülményeket a továbbtanuláshoz. Feleségével együtt gondoskodtak a gyermekekről, segítették őket kitűzött céljaik megvalósításában.

Az Elméleti Osztály kis közössége – hasonlóan a régi nagy ELGI más csoportjaihoz – tartja a kapcsolatot az átalakulás óta is. Robi ennek a kis társaságnak legfőbb

motorja volt, tavasszal-ősszel összeterelt minket, hogy együtt töltsünk pár órát. Idén, mielőtt bement a kórházba, megígértük neki, hogy megvárjuk, ... sajnos, már csak a temetőben találkozhattunk.

Robi végtelen természetes ember volt, aki véleményét és tudását szívesen és kendőzetlenül megosztotta mindenkivel. Ebben az emberekbe vetett hite minden bizonnyal mértékadó volt, amelytől nem tántorította el élete során semmi – sem politika, sem pillanatnyi emberi gyarlóságok. Szeretett bennünket, és szerette, ha ezt viszonzozzák is. Ember maradt minden helyzetben, és ezt merte kimutatni, sugározni. Szakmai elkötelezettségét és értékrendjét még akkor is fenntartotta, amikor a világ másként jutalmazta a tudomány szolgáit.

Szerényen, de mértékadóan példa lehet az élete minden fiatal számára.

Mélységes tiszteletünk, szeretetünk megmarad mindig Robi iránt.

Märle Róbert
1953 – 2011

Hegybíró Zsuzsanna, Kovács Emilné Lia

Vándorfi Róbert

1928–2011

Megrendülten értesültünk róla, hogy Vándorfi Róbert, okleveles geológus, az OKGT nyugalmazott bányászati vezérigazgató-helyettese, a Magyar Geofizikusok Egyesületének tiszteleti tagja életének 83. évében, 2011. november 5-én elhunyt. Búcsúztatására szűk családi körben került sor 2011. december 5-én.

Vándorfi Róbert 1928-ban Budapesten született polgári családban. Középiskolai tanulmányait a Kölcsey Ferenc Gimnáziumban végezte. Az érettségi után beiratkozott az ELTE-re és 1952-ben geológusi oklevelet szerzett. Az egyetem elvégzése után 1952-ben, a Magyar Állami Földtani Intézetben tudományos kutatóként a Tata-bányai Szénbányászati Vállalatnál dolgozott, majd bevonult három hónapos tartalékos tiszti tanfolyamra. Leszerelése után Zala-megyébe került az Ásványolaj Kutató és Mélyfúráshoz üzemi geológus beosztásba. 1953. februártól 1957. áprilisig a Vát-1, Szany-1, Buzsák-1, Iredszemcse-1 és Balatonhidvég-1 alapfúrásoknál végzett geológiai tevékenységet.

1957 áprilisától Nagylengyelbe került a fúrási üzemhez, ahol a nagylengyeli olajmezőn és a közeli új szerkezeteken mélyített kutatófúrásoknál dolgozott. 1961-ben átkerült Szolnokra a Nagyalföldi Kőolajtermelő Vállalathoz, ahol korábban nem volt geológia. 1963-ig sikerült megszerveznie a Geológiai Osztályt. 1966-tól létrehozták az egységes földtani szervezetet a Nagyalföldön és a Dunántúlon a fúrási üzemeknél. Így az akkor már Nagyalföldi Kőolaj és Földgáztermelő Vállalat (NKFV) Geológiai Osztályát is áthelyezték az Alföldi Kőolajfúrási Üzemhez. Itt kutatási-termelési főgeológusnak nevezték ki. Az újabb és újabb kutatási eredmények nyomán 1973-ban igazgatói megbízatást kapott, majd 1974. január 1-jétől kinevezték az Alföldi Fúrási Üzem igazgatójának. A Kiskunsági-, a Nagykunsági- és a Békési-medencében mélyített kutatófúrások mellett a nagy algyői feltáró tevékenység is folyt. Átlagban 17 fúróberendezéssel évi 200–260 ezer méter fúrás mélyült, a kutak kivizsgálásával és javításával 15 lyukbefejező és 12-13 kútjavító berendezéssel dolgozott az általa irányított üzem. 1978-ban az üzemből Kőolajkutató Vállalatot alapítottak,

Vándorfi Róbert
1928–2011

melynek tevékenysége kutatási, fúrási és feltárási feladatok mellett bértúrasi munkák elvégzése is lett. Ekkor kapta meg vezérigazgatói kinevezését. A nagyalföldi szénhidrogén-előfordulások kutatásán és feltárásián kívül lehetősége nyílt az általa irányított vállalatnak külföldi bértúrasi munkák végzésére is. Irak (Rumaila, Majnun, É-Bagdad), India, Franciaország (Evry), Tunis (Gabes), Görögország (Millos, Nisyros) voltak a főbb állomások.

Az Országos Kőolaj és Gázipari Trösztben (OKGT) 1985-ben létrehozták a bányászati vezérigazgató-helyettesi beosztást, melyre őt kérték fel. Kiemelt feladata volt a világbanki hitel bányászati felhasználásának irányítása. 1989-ben ebből a pozíciójából ment nyugdíjba. Nagyalföldi elnöke volt a Magyarhoni Földtani Társulatnak (MFT) és a Magyar Geofizikusok Egyesületének (MGE). Amikor Budapestre került az MFT, alelnöke lett, emellett a Bányász Szakszervezet vezetőségi tagja volt. Az Országos Magyar Bányászati és Kohászati Egyesület Kőolaj-, Földgáz- és Vízbányászati Szakosztály (OMBKE KFVSZ) által szervezett szakmai napokon és nemzetközi konferenciákon rendszeresen tartott előadásokat. Elvégzett egy hároméves rendszerszervező számítástechnikai képzést, hogy irányítani tudja a korszerűbb és hatékonyabb adattárolásra történő átállást. A számtalan vállalati, olajipari, iparági és állami kintetése közül az Eötvös Lóránd-díjra volt legbüszkébb.

Közel négy évtizedes munkássága, kiemelkedő szakmai és vezetői kvalitásai, a kőolaj- és földgázipar iránti elkötelezettsége példaként szolgálhat mindannyiunk számára. Emlékét tisztelettel megőrizzük, a búcsú nehéz pillanataiban az alábbi sorok üzenetével szívünkben:

„...S ha az, ki elment közülünk,
Eszedbe jut megint,
Köszönts reá „Jó szerencsét!”
Bányászszokás szerint,
Bányászszokás szerint.”

Ősz Árpád búcsúztatója alapján a *Szerkesztőség*